

Verslag van de Algemene Ledenvergadering van de Nederlandse Sociologische Vereniging
Amsterdam, 27 mei 2015

Voorzitter: Jeroen Winkels
Verslag: Arie Glebbeek

1. Opening

Jeroen Winkels zit de vergadering voor, omdat Jan Willem Duyvendak in het buitenland verblijft. Er is een goede opkomst.

2. Jaarverslag 2014

Het algemeen jaarverslag wordt goedgekeurd.

3. Rapportage kascommissie over het Financieel Jaarverslag 2013

De kascommissie, bestaande uit de leden Rudi Wielers en Maurice Gesthuizen heeft schriftelijk verslag uitgebracht over de jaren 2013 en 2014. Vorig jaar kon op de ALV geen décharge worden verleend, omdat door een misverstand de stukken niet tijdig waren aangekomen. Nu heeft de kascommissie voor beide jaren de boeken kunnen controleren en vastgesteld dat alles keurig op orde is. Alle vragen zijn door de penningmeester naar tevredenheid beantwoord. Wel wijst de kascommissie op de langzaam dalende inkomsten als gevolg van het langzaam teruglopende ledental. Hoewel de uitgaven goed onder controle zijn, beperkt dit wel de slagkracht van het NSV-bestuur. Voor zover aan eventuele nieuwe activiteiten grotere uitgaven zijn verbonden, zullen ook extra inkomsten nodig zijn.

4. Financieel jaarverslag 2014 + contributie voor 2016

De penningmeester, *Maarten Wolbers*, stelt dat 2014 in financieel opzicht een rustig jaar is geweest. Het licht negatieve resultaat komt vooral doordat we geen winst hadden van de Dag van de Sociologie, omdat deze in België plaatsvond. De roulerende organisatie betekent dat we eens in de drie jaar een dalletje in de financiën moeten verwachten. De vergadering verleent de penningmeester décharge en stemt in met de voorgestelde kleine contributieverhoging voor 2016.

5. Voordracht nieuw bestuurslid

Na een periode van zeven jaar neemt Geert de Vries wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd afscheid van het bestuur. Agnes Akkerman, zijn opvolger vanuit de VU, wordt onder applaus benoemd tot nieuw bestuurslid.

6. De toekomst van de Nederlandse sociologische tijdschriften

Jeroen Winkels en *Arie Glebbeek* zetten de visie van het bestuur uiteen op de nijpende positie van de Nederlandse tijdschriften. Onder de huidige condities lijken deze niet lang meer in de lucht te houden. We moeten nu iets doen om ze voor ons vakgebied te behouden. Daartoe zal op 18 juni een soort topberaad plaatsvinden tussen de redacties, het NSV-bestuur en vertegenwoordigers van de sociologie-afdelingen.

De uitnodiging aan laatstgenoemden weerspiegelt de visie van het NSV-bestuur dat de tijdschriften alleen gered kunnen worden door een gezamenlijke inspanning van het vakgebied. Als de sociologieafdelingen belang hechten aan het in stand houden van deze publicatie-infrastructuur, zullen zij er zelf financieel aan moeten bijdragen, aangezien het verdienmodel met particuliere abonnementen op zijn einde loopt. In ruil daarvoor dienen de tijdschriften een grotere rol te gaan spelen in de publiekscommunicatie (nodig met het oog op ‘valorisatie’ van sociologisch onderzoek) en daartoe volledig *open access* worden. Bovendien zullen de tijdschriften verbonden moeten worden met een spraakmakende, publieksgerichte website.

De aanwezige leden worden gevraagd te reageren op deze visie.

Jaap Dronkers stelt dat de koude sanering van de tijdschriften al een aantal jaren gaande is. Hij steunt de inzet van het NSV-bestuur om Nederlandse tijdschriften overeind te houden. Het *online* gaan van de tijdschriften en de verbinding met een *publiekswebsite* acht hij heel belangrijk. Die stappen zijn noodzakelijk om een breder publiek te bereiken. De economen (*Me Judice*) laten ons zien hoe waardevol dit is. Maar ook de politicologen bieden met *Stuk rood vlees* een uitstekend voorbeeld van hoe de publiekscommunicatie kan worden aangepakt. Redactionele blogs en gastblogs vormen het voertuig waarmee wetenschappers hun inzichten kenbaar maken en toepassen op de actualiteit. Tijdschriften en persoonlijke websites kunnen hier gemakkelijk mee worden verbonden; de website vormt als het ware hun voorportaal. Maar de politicologen hebben ook een Twitter-account aan de website verbonden, om nieuwe bijdragen meteen breed onder de aandacht te brengen. Jaap beveelt het bestuur aan om met name in een dergelijke publiekswebsite te investeren.

Gerbert Kraaykamp en *Aat Liefbroer* ondersteunen het belang van deze zienswijze voor de valorisatiedoelstelling. Maar de Nederlandse tijdschriften zitten wat moeilijk tussen de wetenschappelijke *journals* en de valorisatie in. Hebben zij in deze formule nog wel een functie? *Gerbert Kraaykamp* stelt dat vooral jonge onderzoekers niks te winnen hebben bij een publicatie in een Nederlandstalig tijdschrift. Zouden die tijdschriften dan niet beter ook Engelstalige artikelen kunnen gaan opnemen?

Andreas Flache brengt hier tegenin dat Sociologie in Groningen juist van de visitatie-commissie op de kop kreeg omdat er te weinig in het Nederlands werd gepubliceerd. De Groningers volgden braaf de lijn van het College van Bestuur, dat met het oog op de ranglijsten alleen belang stelt in Engelstalige publicaties. Andreas meent dat deze lijn nu toe is aan herziening. We draaien tenslotte Nederlandse onderwijsprogramma's waarvoor we ook Nederlandse literatuur willen kunnen voorschrijven. Goede masterstudenten en senior-onderzoekers die gearriveerd zijn zouden zeker ook in het Nederlands moeten publiceren.

Tanja van der Lippe wijst in dit verband op de in Utrecht geldende regel dat promovendi worden geacht één van hun artikelen in het Nederlands te publiceren. Die regel zou beter gehandhaafd kunnen worden en daarbij zou het helpen als hij ook naar de stafleden zou worden uitgebreid.

Ook *Harry Ganzeboom* acht wetenschappelijk publiceren in het Nederlands noodzakelijk om de stap naar het bredere publiek te kunnen zetten. Hij ziet daarom nog wel een rol voor de Nederlandse tijdschriften, al vraagt hij zich af of de vier die we nu ondersteunen niet beter kunnen worden samengevoegd. *Pearl Dykstra* valt hem in beide standpunten bij en suggereert dat de NSV naar analogie van de ASA één tijdschrift zou moeten kiezen als verenigingsblad.

Ineke Maas meent dat de voorgestelde formule zeer wel met behoud van de huidige tijdschriften, met hun eigen signatures en redacties, zou kunnen functioneren. De website wordt dan vanuit verschillende tijdschriften gevoed. Ook *Jaap Dronkers* meent dat we op dit moment niet een fusie tussen de tijdschriften moeten nastreven. En een keuze maken tussen de tijdschriften die we wel en niet willen behouden is eveneens moeilijk. Het is beter eerst op de gezamenlijke publiekswebsite in te zetten en af te wachten hoe de afzonderlijke tijdschriften daarmee weten te functioneren.

Ellie Smolenaars laat weten dat vanuit *Sociologie Magazine* en uitgever Virtúmedia al een voorstel voor een ‘publiek wetenschapsplatform Sociologie’ op tafel is gelegd. Dit voorstel is gericht op een publieksontsluiting van het vakgebied der sociologie en sociale wetenschappen en tevens op het tot stand brengen van een ‘interactieve sociologische community’. Zij benadrukt dat op dit publieke wetenschapsplatform kennis de onbetwiste voorrang zou moeten hebben en opinie en debat daarvan afgeleiden zijn. Uiteraard is dit nog maar een eerste voorstel en valt over dit concept nader te discussiëren. Daarnaast heeft Virtúmedia aangeboden met de tijdschriftredacties in overleg te treden over de mogelijkheden tot voortzetting van de Nederlandse tijdschriften.

Tanja van der Lippe is blij met deze aanbiedingen, maar geeft als eerste reactie dat de nadruk op kennis wellicht te eenzijdig is. Het moet bij een succesvolle publiekswebsite juist ook gaan om blogs, debat, opinie en dergelijke. Alleen zo kan hij helpen de zichtbaarheid van Nederlandse publicaties te vergroten.

Harry Ganzeboom is het met dat laatste eens. Pas als je in de NRC staat word je door collega’s gezien. Zo’n blogwebsite zou een belangrijke doorverwijsfunctie kunnen hebben.

Conclusie van het bestuur [na evaluatie in de bestuursvergadering] :

Onder de op de ALV aanwezige leden lijkt brede steun te bestaan voor de inzet van het NSV-bestuur. De sociologie kan niet functioneren zonder (ook) Nederlandstalige publicaties en daarom moeten we de Nederlandse tijdschriften niet zonder slag of stoot laten verdwijnen. Of er ruimte blijft voor alle vier door de NSV erkende tijdschriften is meer omstrede, maar het bestuur vindt het (vooralsnog) niet zijn taak hierin sturend te zijn. Als sociologieafdelingen financieel gaan bijdragen aan de tijdschriften, zullen zij hierin zelf wellicht keuzes willen maken. Het bestuur stelt wel vast dat een spraakmakende publiekswebsite een *sine qua non* is voor een zinvolle rol van de tijdschriften. Het strategische belang hiervan rechtvaardigt een investering, maar vereist tevens dat er hoge kwaliteitseisen worden gesteld. Als we dit gaan doen, moeten we het goed doen.